

JEDINSTVO OSTVARIVATI ZAJEDNO (23. i 24. III)

Početak novih odnosa između Anglikanaca i Katolika

U svojsvu predsjednika Konferencije Lambeth (Lambeth-Conference) kojoj pripadaju svi anglikanski biskupi svijeta, učinio je službeni posjet papi Pavlu VI. dr Artur Mihael Ramsay, nadbiskup Canterbury-ja. Primasa Anglikanaca pratio je i egzekutivni sekretar anglikanske zajednice, biskup Ralph Dean iz Cariboo (Kanada). Poslije susreta s patrijarhom Atenagorom I. kao predstavnikom Istočne Crkve i ovaj će susret doprinijeti poboljšanju klime između Katoličke Crkve i jedne Crkve članice Ekumenskog Savjeta Crkava u Ženevi. Praktični rezultat posjeta anglikanskog nadbiskupa Rimu je osnivanje zajedničke komisije u kojoj će raditi teolozi katoličke i anglikanske zajednice u vjerskim pitanjima.

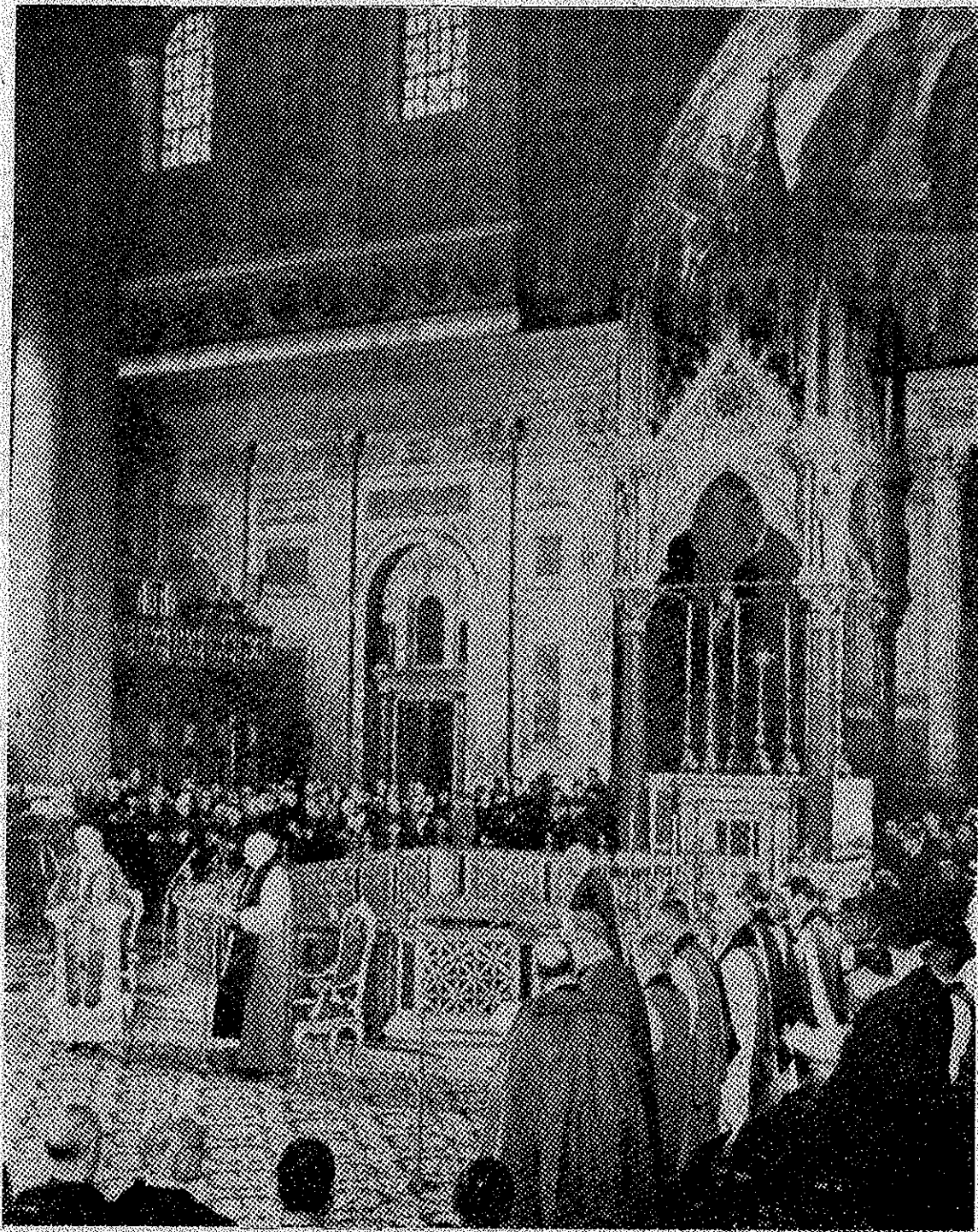
Anglikanska se zajednica sastoji od jedanaest nezavisnih Crkava odn. crkvenih provincija koje doduše nišu obvezane na posluš nadbiskupskoj stolici Canterbury-ja, ali ipak u njoj gledaju porijeklo svoje vjere. U Konferenciji Lambeth, osnovanoj 1867., koja se sazivlje u desetgodišnjem turnusu, raspravljaju se sva pitanja crkvene discipline i politike.

Kao Srednji put između Protestanata i Katolika smatra se Oksfordski pokret kojemu su u godinama njegova osnutka pripadale mnoge ličnosti koje su — kao npr. kasniji kardinal John Henry Newmann — prešli u Katoličku Crkvu. Ova je skupina zastupala mišljenje da se anglikanska Crkva mora sjećati svoje katoličke prošlosti. Ona je ponovo u-

vela Misu i Pricest. Svaki se vjernik može danas po svojoj volji ispovijedati i primiti Pricest, iako o tome ne govori ništa ni jedan crkveni zakonik. Dok prije stotinu godina nije bilo ni jednog reda, danas anglikanska zajednica broji devet muških i sedam ženskih redova koji kao i katolički Redovi pokazuju na jednaki cilj.

Kod prvog susreta između najviših predstavnika anglikanske zajednice i Katoličke Crkve u Sikstinskoj kapei uz kardinale kurije učestvovali su i zastupnici grčko-pravoslavne Crkve, Metodista, Prezbiterijanaca, Valdeza i Luteranaca. Nadbiskup Ramsay istakao je naprezanje sv. Oca oko sjedinjenja kršćana. Doduše, ima pote-

škoća, za koje on smatra da dijalogom između rimokatoličkih, anglikanskih i drugih teologa mogu biti otklonjene ili smanjene. Svijet bi bio spreman primiti poruku mira, kad bi vidio kako raste

jedinstvo kršćana. Ramsay je podvukao da on sa sv. Ocem skupa nastoji poučiti narode kako će riješiti prijeporna pitanja bez rata i kako će stvoriti jedan autoritet iznad suvereniteta država.

U ekumenskoj svečanosti u bazilici sv. Pavla izvan zidina koju kao da je sv. Otac Pavao VI izabrao za takve priredbe, jer Apostola naroda štiju zajedničke sve kršćanske ispovijesti, sastali su se sv. Otac i anglikanski primas sa svojom pratnjom na zajedničku molitvu. Kad se papa Pavao VI. opraštao od svoga gosta, natakao mu

je na prst svoj prsten. Kod ove svečanosti papa Pavao VI. nosio je na grudima križ što mu ga je predao Ramsay kod susreta u Sikstinskoj kapeli.

Nadbiskupa Ramsaya smatraju čovjekom koji se ne plaši ni neugodnih tema razgovora. On ne taji svoje vlastite nazore o željama koje njegova zajednica upravlja Katoličkoj Crkvi. Kratko prije svoga odlaska za Rim izrazio je svoje uvjerenje da pred ponovnim sjeđinjenjem anglikanska zajednice s Katoličkom Crkvom stoje velike zapreke koje treba odstraniti.

Već dulje vremena postoje dobri odnosi prema katoličkom primasu Engleske Johnu kardinalu Heenanu i apostolskom delegatu u Velikoj Britaniji, nadbiskupu Iginu Cardinale. To se vidjelo i po tom što je nadbiskup Ramsay za vrijeme svoga boravka u Rimu kao papin gost stanovao u katoličkom Engleskom Kolegiju.

U završnom komunikeju pokazali su papa Pavao VI i nadbiskup Ramsay novi duh kršćanskog bratstva koji je zapečaćen ovim susretom. »Ovaj susret znači novi odsjek u razvoju međusobnog bratskog odnosa koji se temelji na ljubavi, i novi napredak u iskrenoj težnji da se nadvladaju zapreke koje stoje na putu potpunoj crkvenoj zajednici.«

O. F. C.

80-GODIŠNJICA PATRIJARHE ATENAGORE I.

Svaki katolički vjernik koji se zanima za život Crkve danas poznaje lik i osobu prvog od svih pravoslavnih patrijarha Atenagoru iz Carigrada. Na blagdan Blagovijesti, 25. III o. g. on je slavio svoj osamdeseti rođendan. Može se kazati: cjelokupni kršćanski svijet se njega sjetio toga dana. On je prvorazredna ekumenska ličnost. Mnogima je nepoznato, kako je duboke tragove danas ostavio njegov rad u životu njegovih pravoslavaca kao i drugih kršćanskih crkava, iako je on samo »primas po časti«. On nema jurisdikcije nad pravoslavnim Crkvama izvan malenog opsega njegova patrijarhata. Usprkos ove neznatne »crkvenopolitičke« moći Atenagora je odlučno djelovao na sve pravoslavne Crkve. On je bio prvi koji je pravoslavce uveo — 1948 — u Svjetski Savjet Crkava. Slijedili su ga, iako sa zakašnjenjem, drugi patrijarhati. On je prvi počeo podržavati kontakt s katoličkom Crkvom; drugi su spremni da ga i u tom slijede. Čudimo se kad čitamo da su od patrijarha Atenagore pokrenute sve pravoslavne sinode imale prve sastanke pravoslavnih Crkava poslije toliko stoljeća, na kojima su one odlučile da skupa surađuju i dosta su ostvarile. A ove su pravoslavne Crkve međusobno dugo vremena živjele kao tuđinke jedna pored druge.

Imajući u vidu ovu pozadinu, razumljiva je riječ pravoslavnog profesora Alivisatosa: »Pravoslavlje je u pokretu«. Sada se već ozbiljno govori da će poslije posjeta što ga je učinio engleski primas sv. Ocu Pavlu VI. uskoro slijediti i posjet primasa pravoslavaca. Patrijarh Atenagora I. je rodom Grk, potječe iz Janije u sjeverozapadnoj Grčkoj. G. 1923. bio je biskup u Krfu. G. 1931. počelo je odlučujuće vrijeme, a trajalo je 28 godina, njegova boravka u Sjeđinjenim Državama Amerike, kao nadbiskupa američkih grko-pravoslavaca sa sjedištem u New Yorku. Tamo je on proširio svoj pogled. Široki pogled metropolite svjedoči i to što je taj čovjek pozvan na najvišu stolicu pravoslavlja.

O. F. C.